

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สถานภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม ของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการพัฒนาเกษตรยั่งยืนบ้านสวนเขื่อน อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ 2) ระดับการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในกิจกรรมพื้นที่โครงการพัฒนาเกษตรยั่งยืนบ้านสวนเขื่อน และ 3) ปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมโครงการพัฒนาเกษตรยั่งยืนบ้านสวนเขื่อน รวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างสุ่มของเกษตรกรในโครงการพัฒนาเกษตรยั่งยืนจำนวน 150 คน โดยให้แบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบแล้ว จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS/PC⁺) ได้แก่การใช้สถิติภาคพรรณนา ซึ่งประกอบด้วย ร้อยละ(Percentage) ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic men) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และใช้สถิติไคสแควร์ chi-square (χ^2)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชายและสมรสแล้ว มีอายุเฉลี่ย 50 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา และอาศัยอยู่ในชุมชนโดยเฉลี่ย 42 ปี ส่วนใหญ่ผู้ให้ข้อมูลมีที่ดินเป็นของตนเอง 5.25 ไร่ มีรายได้ต่อปีเฉลี่ย 24,280 บาท ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรมากที่สุด ส่วนใหญ่ใช้แหล่งเงินเชื่อจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธ.ก.ส.) เพื่อนำไปลงทุนทางการเกษตร

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีส่วนร่วมโดยรวมในกิจกรรมโครงการพัฒนาเกษตรยั่งยืนบ้านสวนเขื่อนในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.88) ทั้งนี้มีค่าคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมด้านต่างๆ จากมากไปน้อย คือ ด้านการถ่ายทอดและเผยแพร่ข้อมูลแก่สมาชิก (คะแนนเฉลี่ยรวม = 3.07) ร่วมติดตามประเมินผลกิจกรรมโครงการพัฒนาเกษตรยั่งยืน (คะแนนเฉลี่ยรวม = 2.86) ร่วมวางแผนการดำเนินงาน (คะแนนเฉลี่ยรวม = 2.82) และด้านมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาดัดแปลงสภาพที่ดิน แปลงทดลอง หรือแปลงขยายระบบน้ำการเกษตรของสมาชิก (คะแนนเฉลี่ยรวม = 2.79)

ทั้งนี้ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมโครงการพัฒนาเกษตรอย่างมีนัยสำคัญ มีเพียง 2 ปัจจัย คือ เพศ และจำนวนปีที่อาศัยอยู่ในชุมชนของผู้ให้ข้อมูล

สำหรับปัญหาอุปสรรคของเกษตรกรต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมโครงการพัฒนาเกษตรยั่งยืนบ้านสวนเขื่อนเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ปัญหาด้านการตลาด (ร้อยละ 77.33) ปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรม (ร้อยละ 64.00) ปัญหาการสนับสนุนปัจจัยการผลิต (ร้อยละ 42.67) ส่วนปัญหาการบริหารกองทุน (ร้อยละ 41.33) ปัญหาคุณภาพกลางสาธิต (ร้อยละ 25.33) ปัญหาการดำเนินงาน (ร้อยละ 25.33) และปัญหากับเจ้าหน้าที่คณะทำงาน (ร้อยละ 18.67) ตามลำดับ

ABSTRACT

TE 153913

The objectives of this study were to investigate 1) personal and socio-economic features of the farmers participating in the Sustainable Agricultural Development Project of Bansuankhuan village in Phrae province; 2) their level of participation in activities of such project; and 3) their problems and obstacles concerning participation in such project. The data were collected by means of pretested questionnaires from 150 farmers joining the Sustainable Agricultural Development Project and analyzed by the SPSS/PC⁺ and descriptive statistics were used i.e. percentage, arithmetic mean, standard deviation and chi-square(χ^2).

It was found that the majority of the respondents were male, married, 50 years old on average, had completed a primary level of education, have lived in the village for an average of 42 years, had average land of 5.52 rai and an average annual income of 24,280 baht. They were mostly members of the Farmer Group and obtained agricultural investment loans from the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives.

The respondents participated in the Sustainable Agricultural Development Project of Bansuankhuan village at a moderate level (2.88). The aspects of participation ranking from the highest to the lowest scores were information dissemination to the members ($X = 3.07$), monitoring ($X = 2.86$), planning ($X = 2.82$) and problem solving (2.79).

Only two factors i.e. gender and the living period in the village were significantly correlated with their participation in the project.

Their problems concerning participation in the project ranking from the highest scores to the lowest were marketing (77.33%), joining activities (64.00%), input support (42.67%), fund management (41.33%), langsat quality (25.33%), management (25.33%) and working staff (18.57 %).